

„Rusko“ a Rusko. Místo úvodu.	1—7
Rusko posuzované podle doslechu, podle nahodilých ukázek, a Rusko skutečné. Rusko umělecké a Rusko byrokratické; onoho nepoměrně méně než tohoto, ale neshroutí se, jako se shroutilo toto, nýbrž poroste s rostoucí znalostí jeho. Co vytvořilo.	
Nejstarší ruská architektura. Do rozkvětu Moskvy.	9—60
I. Z Byzancie přijímá Rus s křesťanstvím první plody umění a literatury, kněze, stavitele, vyzdobovatele. <i>Kijev</i> za Vladimíra: „Desátkový chrám“ (Desjatinnaja cerkov) 11—14; za Jaroslava I.: katedrála sv. Sofie, při ní jakási první knihovna a první škola ruská; jiné chrámy a kláštery; záliba v knihách 14—15; co za nástupců jeho. Černígovské stavby; chrám sv. Vasilije v Ovruchi Volynské gubernie. Pokrok tvůrčích ideí rusko-byzantské architektury. Její rozvoj zaražen hašteřivostí knížecí rodiny. Pád Kijeva. Tatarský vpád 16—19.	
II. <i>Novgorod</i> , jeho význam, XI. až XV. století. Katedrála sv. Sofie; ráz byzantský, kolorit ruský 20—25. Jiné chrámy novgorodské: Nikolo-Dvoríščský 26, Georgijevský, Zvěstování na jezeře Mjačině 27, apoštola Tomáše tamtéž, Proměnění P. na hoře Neredici 28, sv. Mikuláše na Lipně, sv. Feodora Stratilata a Proměnění P. na Trhové straně 29, Ilje Proroka, Očišťování Matky Boží v Antonijevě klášteře, Borisa a Glěba na Trhové straně 30; chrám sv. Jiří ve St. Ladoze 28. Vedle mistrů Řeků mistři novgorodští 26. Zvláštnosti novgorodského stavitelství. Počátky osamostatňování 30—31.	
III. <i>Pskov</i> , stavitelství a jeho ráz, XII. až XV. století. Přizemitost chrámů. Chrám Proměnění P. v Mirožském klášteře, Jana Křtitele v Ioannovském klášteře 32, Vasilije Velkého, sv. Sergije 33. Zvonice. Zvonařství ruské 34—38. Schodiště (krylca) 38. Dům obchodníků Pogankinů, dům Sutockého, Trubinského, Lapinův, Žukova 38—42.	
IV. <i>Suzdal</i> a <i>Vladimir</i> , jejich stavitelství, XII. a XIII. století. Chrám Proměnění P. v Perejaslavě Záleském 44. Nádherné chrámy vladimírské: katedrála Uspenská 45, chrám Bohorodičky Ochránkyně na řece Nerli, katedrála sv. Dimitrije Solunského; sv. Jiří v Jurjevě-Polském 47. Zvláštnosti jejich. Mistři lombardští, vlivy románské 47—48.	
V. <i>Moskva</i> . Stavitelství ranní Moskvy, 1. pol. XIV. do zač. XVI. století. Za Ivana Kality: chrámy na Kremlu, „Spas na Boru“. Mistři z Vladimíra a Pskova. Chrám ve Zvenigorodě. Tatarština. Nemohoucnost moskevských 51. Šňatek Ivana III. s byzantskou princeznou, s ní řeční stavitelé umělci, učenci; povolávání Vlachové; Fieravanti staví katedrálu Uspenskou 53—56; katedrála Archangelská a Blagověščenská. Zásluha Vlachů 56. Snahy po osamostatnění. Touha do výšky 59—60.	
Staré ruské malířství. Do Petra Velikého	61—169
Úvod: Nevšimavost k němu. První zprávy o něm. Rok ruského „tolerančního patentu“, popřítavka po starých ikonách; moskevská výstava str. malířství roku 1913. Údiv z něho. Literatura o něm 63—67.	
I. Památky jeho: fresky a ikony, rukopisy. Charakteristika ruských ikon 68—71; technika str. ikonomalby 71—72. Rozdělení její 72.	
II. Původ jeho z Byzancie. Falešné hledisko na umění byzantské jako na „umění mrtvé narozené“. Jeho rozkvěty. Teorie Kondakova a Lichačeva o styčných malířství ruského byzantského a ranněitalského; italo-kreťská škola 75. Muratov ji vyvrací. Rusko	

dědicem umění byzantského 76; v něm i některé tradice malířství antického. Antické reminiscence v umění Paleologů 77—78.

- III. První doba str. malířství — domongolská. Mosaiky a fresky XI. stol. v katedr. sv. Sofie, v jiných chrámech kijevských 79—81, ve sv. Sofii v Novgorodě 82—83. Výzdoba rukopisů 84—90. Ostromirovo Evangelium, Izbornik Svjatoslava, Šestodnev 90. Fresky z XII. stol.: v chrámě sv. Jiří ve St. Ladoze, v katedrále Dmitrijevské ve Vladimíru, v chrámě Proměnění P. na hoře Neredici 91—92. První ruský ikonopisec, Alimpii 92—83.
- IV. Skvělý rozkvět malířství v Byzancii Paleologů; rozšíření jeho v Makedonii a Starém Srbsku, ale i v Rusku 94—95, především v Novgorodě. Činnost Feofana Řeka a jeho žáků ruských. Dochované fresky ze XIV. stol. v Novgorodě: v chrámě Nanebevzetí na Volotovém poli, v chrámě Feodora Stratilata a j. 95—97.
- V. Ikonopisné památky XIII.—XVI. stol. Jejich ráz 98—100. Ikony ruskobyzantské: Boris a Glěb 100—102, Spasitel Hněvivé Oko; úsilí o vlastní výraz: Ilja Prorok a j.; závislost ikon na freskách: sv. Jiří a j. 102—109.
- VI. Andrej Rublev. Ikonostas ruského chrámu, jeho význam, architektonika jeho pásem. Život a dílo A. Rubleva. Jeho fresky z „Posl. soudu“; ikona „Sv. Trojice“ 110—114.
- VII. „Novgorodská“ škola XV. stol. Různé směry a individuality. Vysoké mistrovství v mnohých ikonách 117—126.
- VIII. Mistr Dionisij. Jeho život a dílo. Fresky v klášteře bl. Feraponta 128—133 a 78.
- IX. Moskva střediskem uměleckým od 1. pol. XVI. stol. Umělecky žije ji Novgorod. Nové motivy v malířství, světské a literární; realism života; tradice byzantská slábne, motivy i témata se znárodnují; odtrhování od starých kořenů 136—140.
- X. Ivan Hrozný. Jeho poměr k umění; ochráncem umění knihtiskařského — ruský prvotisk 142. Konec novgorodské školy. Moskevská škola. Metropolita Makarij 142—143. Přísnost kompoziční, krása barvy mizí. Výzdoba carských paláců alegorickým cyklem. Vliv západních rytin. Umění ztrácí svobodu; dozor nad ním svěřen vyššímu duchovenstvu. Znárodnění ikon i fresek; snížení úrovně umělecké. „Vůně Východu“ 144—146.
- XI. Stroganovská škola. Její vznik a ráz 147, 150. Jemeljan Moskvitin, Nikifor a Nazarij Savinové, Prokopij Čirin. „Umění exotické“ 151.
- XII. Mistři doby Michala Feodoroviče. Úpadek. Vliv Západu 152—155.
- XIII. V pol. XVII. stol. obrat: proti „ikonopisí“ — „živopis“, malba podle živého; podobizny. Malíři cizozemci. Boj směru idealistického s realistickým, západním. Jinozemština (frjaz) módou. Car Aleksěj Michajlovič, bojarin Chitrovo a patriarcha Nikon jí přejí. Simon Ušakov. První umělecká kritika 156—160. Umění Ukrajiny; úpadek Kijeva; záliba v podobizně; „Kuzbušky“; L. Tarasevič 160—161.
- XIV. Poslední ozvuky slohu kdysi velikého — fresky. Ale i ony se přeměňují. Nové náměty k obrazům: výjevy apokalyptické, fantastické. Vliv rytiny italské a holandské. „Theatrum biblicum“. Také ikona čerpá z Apokalypsy. Všecko připraveno k dovršení přelomu v umění za Petra Velikého 162—165.
- XV. Nevšimavost XVIII. a XIX. stol. k staroruskému malířství a oživený zájem o ně v XX. stol. Dosavadní badání. Usilovná činnost v Museu Alexandra III. i jinde. Obětavost milovníků ruského umění. Světová válka. Víra ve veliké obrození 166—169.